

MUZEJSKI VJESNIK 8

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE
(Bjelovar, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Stručni kolegij Muzeja grada Koprivnice
Odgovorni urednik: Franjo Horvatić
Urednik, lektura i korektura: Zorko Marković
Tehnički urednik: Marijan Špoljar

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Glasilo solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Za sadržaj priloga odgovaraju autori.

NAKLADNIK

Centar za kulturu Koprivnica, OOUR Muzej grada Koprivnice

ZA NAKLADNIKA

Franjo Horvatić

TISAK

SOUR »PODRAVKA«, OOUR Koprivnička tiskara, 1985.

BROJ 8 – VELJAČA 1985.
GOD. VIII

SADRŽAJ

MUZEJSKA PREZENTACIJA	1
Franjo Horvatić – Problemi muzejske prezentacije	3
Darko Sačić – O muzejskoj prezentaciji	4
Marina Šimek – Mogućnost prezentacije budućeg stalnog postava arheološkog odjela	5
Marijan Špoljar – Izazovi prezentacije	9
MUZEOLOŠKA PITANJA I PROBLEMATIKA	12
Jasna Tomičić – Jubilej Gradskog muzeja Varaždin	13
Goran Jakovljević – O osnivanju Gradskog muzeja u Bjelovaru	16
Vladimir Kalšan – 30 godina Muzeja Međimurja – Čakovec	18
Rastko Pražić – 25 godina rada Muzeja Moslavine u Kutini	20
Marina Šimek – Metode vođenja dijateke arheološkog odjela GMV	23
ARHEOLOGIJA	25
Željko Tomičić – Sumarni osvrt na rezultate arheoloških istraživanja prostora Međimurja u razdoblju od 1972. do 1982. godine (II)	26
Mladen Medar – Arheološko-antropološki nalaz iz okolice Bjelovara	37
Zorko Marković – Nekoliko nalaza iz Vinče u Muzeju grada Koprivnice	38
Božidar Gerić – Probno iskapanje lasinjskog naselja na lokalitetu »Dolina« kod Ždralova	41
Zoran Homen – Prilog proučavanju lasinjskih keramičkih bočica	44
Mladen Medar – Bilješka o nalazu lasinjske kulture u Bjelovaru	47
Zorko Marković – Još o nalazima s Raićevog brega kod Srdinca	49
Josip Vidović – Goričan 1984. (preliminarni izvještaj)	53
Josip Vidović – Sondažno istraživanje skupine tumula kod Donjeg Mihaljevca u Međimurju 1984. godine (preliminarni izvještaj)	55
Željko Tomičić – Skupni nalaz ranosrednjovjekovnog novca 12. i 13. st. iz Čakovca	57
Željko Tomičić – Ranosrednjovjekovno groblje na redove u Juraju u Trnju	59
Željko Tomičić – Gradišće kod Nedelišća – rezultati pokusnih istraživanja	61
Željko Tomičić – Rezultati pokusnih arheoloških istraživanja kraj Dvorišća u Međimurju	63
UMJETNOST	65
Tomislav Đurić – Pavlinski ljetnikovac na Veternici	66
Dragutin Feletar – Inovacije jednog »Prstena«	69
Marijan Špoljar – Tri mlada koprivnička umjetnika	70
ETNOLOGIJA	75
Libuše Kašpar – Etnološka bibliografija novinskih članaka (II)	76

VIJESTI	80
Stjepan Hajduk – Zaštitni radovi na »Fantekovoj hiži«	81
Ljubica Ramušćak – Seminar o folklornom plesu u Međimurju	83
Zorko Marković – Aktivnost Povijesnog društva Koprivnica u 1984. godini	83
Dragutin Feletar – »Podravski zbornik« kao primjer	85
Dragutin Feletar – Monografija koja obavezuje	86
AKCIJE	88

MUZEOLOŠKA PITANJA I PROBLEMATIKA

METODA VOĐENJA DIJATEKE ARHEOLOŠKOG ODJELA GMV

Poznato je da među osnovne zadatke, štoviše među obaveze naših muzeja spada i izrada i vođenje muzejske dokumentacije, a jednu od vrsta dokumentacije u muzejima predstavlja i dijateka. Pretpostavljam da naši muzeji, a to je slučaj i sa svim ostalim vrstama dokumentacije, na vrlo različite načine vode svoje dijateke; štoviše, čak su i pojedini odjeli unutar istog muzeja razvili zasebne metode njezine izrade i vođenja, a odabir metode najčešće ovisi o snalžljivosti i iskustvu kustosa.

Dijateka Arheološkog odjela varaždinskog muzeja sastoji se od dviju međusobno povezanih kategorija. Prvu čine sami dijapozitivi, a drugu kartoteka dijapozitiva. Dijapozitivi se nakon razvijanja ulažu isključivo u plastične okvire sa staklima, pošto oni predstavljaju vrlo dobru zaštitu od eventualnih mehaničkih oštećenja, mogućih pri svakom rukovanju dijapozitivom.

Svaki dijapozitiv dobiva svoju oznaku koja se uvijek nalazi na istom mjestu na plastičnoj ramici. Oznaka se ispisuje na samoljepljivu papirnatu etiketu i lijepi na okvir, a sastoji se od broja koji označava godinu u kojoj je određen dijapozitiv snimljen i od rednog broja dijapozitiva (snimljenog u toj godini). Na taj način se dakle dijapozitivi razvrstavaju, grupiraju po godinama snimanja, a svaka godina započinje brojem 1, te završava brojem posljednjeg u toj godini snimljenog slajda. Nakon obilježavanja dijapozitivi se redom umeću u drvene kutije za čuvanje dijapozitiva ili u plastične šaržere. U svakoj kutiji može se pohraniti 100, odnosno 200 komada, dok u šaržeru ima 36, odnosno 50 pretinaca. U kutijama su dijapozitivi zaštićeni od svjetla, prašine i mehaničkih oštećenja, no idealnu zaštitu pružale bi specijalne metalne kutije.

Kartoteka dijapozitiva usko je povezana sa slajdovima, pa se i koristi na taj način što nam daje sve važne podatke o pojedinom dijapozitivu. Dakle, uz svaki dijapozitiv vezana je po jedna kartica. Numeričku vezu predstavlja ista brojčana oznaka na slajdu i na njegovoj kartici. Oznaka je ispisana različitom bojom od one kojom su ispisani ostali podaci, a nalazi se u desnom gornjem kutu kartice. U lijevom gornjem kutu kartice nalazi se oznaka teme kojoj pripada određen dijapozitiv (npr. naziv lokaliteta na kojem je snimljen taj dijapozitiv). Ispod ovih oznaka na kartici su ispisani oni podaci koji se vežu uz snimljeni arheološki lokalitet, arheološki nalaz, eksponat, izložbu itd. Tako se npr. na kartici koja je vezana uz dijapozitiv snimljen u toku iskopavanja 1977. godine u Sv. Petru nalaze podaci o punom nazivu lokaliteta, vrsti iskopavanja, vlasniku zemljišta, vrsti arheološkog nalazišta, njegovoj kronološkoj pripadnosti, kao i podaci o snimljenom detalju (npr. ognište E snimljeno sa zapada). Pri dnu kartice nalazi se datum kada je dijapozitiv snimljen, kao i ime i prezime snimatelja.

Pronalaženje određene kartice, dakle podataka o određenom dijapozitivu, prilično je jednostavno pošto su i kartice razvrstane po godinama, a unutar jedne godine po rednim brojevima. Kartice se čuvaju u manjim priručnim kutijama, iako bi njihovo mjesto trebalo biti u metalnim kartotečnim ormarićima.

U arheološkom odjelu Gradskog muzeja čuva se oko 800 dijapozitiva, od kojih je tek jedan dio popraćen odgovarajućim karticama. Naime, tek se iskustvom došlo

do koliko-toliko zadovoljavajućeg načina izrade i vođenja ove dijateke, pa je i izrada kartica za preostale dijapozitive posao koji trebamo što hitnije ažurirati.

Na kraju spomenimo da stvaranje, vođenje i korištenje dijateke muzeja, koja se bazira samo na snimljenom i čuvanom dijapozitivu, ne može biti zadovoljavajuće jer (arheolozi to i sami najbolje znaju): sve su prehistorijske jame manje-više vrlo slične, a da li je na našem dijapozitivu snimljena jama A ili jama D, i na kojem je to lokalitetu zapravo bilo, – to sigurno nećemo upamtiti, ali ćemo uvijek kad nam to zatreba, potrebne podatke naći na kartici.

Izgled jedne kartice dijateke

ISKOPAVANJE NOSOROGA

83 – 1

Lokalitet: Mali Segečak, Ludbreški vinogradi, općine Ludbreg
zaštitno iskopavanje na zemljištu Turek Franje, Ludbreške Sesvete 114
paleontološki nalaz

usjek puta koji vodi u Ludbreške vinograde i profil u kojem su uočeni prvi paleontološki nalazi; u pozadini kuća Erike Ivančić – prvog nalaznika

snimljeno: 16.III1983.

foto: Davor Puttar